



## LIETUVOS RESPUBLIKOS PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMAS

2017 m. lapkričio 28 d. Nr. XIII-804  
Vilnius

### **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslai**

1. Šis įstatymas nustato apie pažeidimus įstaigose pranešusių asmenų teises ir pareigas, jų teisinės apsaugos pagrindus ir formas, taip pat šių asmenų apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonės, siekiant sudaryti tinkamas galimybes pranešti apie teisės pažeidimus, keliančius grėsmę viešajam interesui arba jį pažeidžiančius, užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją ir atskleidimą.

2. Jeigu yra šio įstatymo ir kitų įstatymų prieštaravimų, taikomos šio įstatymo normos.

3. Jeigu yra šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso prieštaravimų, taikomos Baudžiamojo proceso kodekso normos.

### **2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Informacija apie pažeidimą** – vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu arba kompetentingai institucijai tiesiogiai, arba viešai asmens teikiama informacija apie šio straipsnio 5 dalyje nustatytus požymius atitinkantį pažeidimą.

2. **Įstaiga** – viešasis ar privatusis juridinis asmuo, kita organizacija, užsienio juridinio asmens ar organizacijos padalinys, kuriuose galbūt rengiamas, padarytas ar daromas pažeidimas.

3. **Kompetentinga institucija** – subjektas, kuris pagal šį įstatymą priima, pagal kompetenciją nagrinėja arba perduoda kitoms institucijoms nagrinėti pranešimus ar pateiktą informaciją apie pažeidimus, koordinuoja pranešėjų apsaugos ir pagalbos jiems pagal šį įstatymą procesą.

4. **Konfidencialumas** – įstaigų ir kitų subjektų bei jų darbuotojų, valstybės tarnautojų ar pareigūnų veiklos principas, kuriuo užtikrinama, kad informaciją apie pažeidimą pateikusio asmens duomenys ir kita jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija tvarkomi tik darbo ar tarnybos funkcijų atlikimo tikslais ir kad ši informacija neatskleidžiama tretiesiems asmenims, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

5. **Pažeidimas** – įstaigoje galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su šia įstaiga.

6. **Pranešėjas** – asmuo, kuris pateikia informaciją apie pažeidimą įstaigoje, su kuria jį sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.), ir kurį kompetentinga institucija pripažįsta pranešėju.

7. **Pranešimas** – šiame įstatyme nustatytus formos reikalavimus atitinkantis kreipimasis į kompetentingą instituciją, kuriame pateikiama konkreti informacija apie pažeidimą, atitinkantį šiame įstatyme nustatytus požymius.

8. **Vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas** – įstaigoje nustatyta tvarka sukurta ir taikoma informacijos apie pažeidimus šioje įstaigoje teikimo, tyrimo ir asmens informavimo procedūra.

### **3 straipsnis. Informacijos apie pažeidimus teikimas**

1. Informacija apie pažeidimus teikiama siekiant apsaugoti viešąjį interesą. Informacijos pateikimas siekiant apginti išskirtinai asmeninius interesus nelaikomas pranešimu.

2. Pagal šį įstatymą informacija apie pažeidimus teikiama dėl:

- 1) pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- 2) pavojaus aplinkai;
- 3) kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdant teisingumą;
- 4) neteisėtos veiklos finansavimo;
- 5) neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- 6) neteisėtu būdu įgyto turto;
- 7) padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- 8) kitų pažeidimų.

3. Kai asmuo šiame įstatyme nustatyta tvarka pateikia informaciją apie pažeidimą, susijusią su komercine (gamybine) paslaptimi, profesine paslaptimi, banko paslaptimi, įstaigos konfidencialia informacija ar informacija apie privatų asmens gyvenimą, šis informacijos pateikimas nelaikomas komercinės (gamybinės) paslapties, banko paslapties, konfidencialios informacijos ar informacijos apie privatų asmens gyvenimą atskleidimu, išskyrus šio įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytą išimtį, taip pat atvejus, kai profesinę paslaptį sudarančios

informacijos pateikimas kompetentingai institucijai prieštarautų atskiras profesines veiklas reglamentuojantiems įstatymams.

4. Asmeniui dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo neatsiranda jokia sutartinė ar deliktinė atsakomybė, taip pat atsakomybė dėl garbės ir orumo įžeidimo, dėl šmeižto, jeigu, šio įstatymo nustatyta tvarka teikdamas informaciją apie pažeidimą, jis pagrįstai manė, kad teikia teisingą informaciją.

5. Asmuo už žalą, atsiradusią dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo, atsako tik tokiu atveju, jei įrodoma, kad asmuo negalėjo pagrįstai manyti, kad jo teikiama informacija yra teisinga.

6. Anonimiškai informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytos priemonės taikomos tais atvejais, kai jo tapatybė buvo atskleista ir būtina ją apsaugoti nuo neigiamo poveikio.

7. Žinomai melagingos informacijos, taip pat valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos pateikimas nesuteikia asmeniui garantijų pagal šį įstatymą. Žinomai melagingą informaciją pateikęs arba valstybės ar tarnybos paslaptį ar profesinę paslaptį atskleidęs asmuo atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

#### **4 straipsnis. Informacijos apie pažeidimus pateikimo būdai**

1. Asmuo informaciją apie pažeidimą gali pateikti:

- 1) įstaigoje per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą;
- 2) kompetentingai institucijai tiesiogiai;
- 3) viešai.

2. Įstaigoje asmuo informaciją apie pažeidimą teikia per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, išskyrus šiame straipsnyje nurodytus atvejus. Įstaiga ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie pažeidimą gavimo turi pranešti asmeniui apie jo pateiktos informacijos nagrinėjimo eigą arba atsisakymą šią informaciją nagrinėti. Išnagrinėjusi asmens pateiktą informaciją, įstaiga nedelsdama turi pranešti asmeniui apie nagrinėjimo rezultatus.

3. Asmuo dėl pažeidimo kreipiasi tiesiogiai į kompetentingą instituciją, kai yra bent viena iš šių aplinkybių:

- 1) pažeidimas turi esminę reikšmę viešajam interesui;
- 2) būtina kuo skubiau užkirsti kelią pažeidimui ar jį nutraukti, nes gali atsirasti didelė žala;
- 3) vadovaujantys, su įstaiga darbo arba tarnybos ar sutartiniais santykiais siejami asmenys patys galbūt daro ar yra padarę pažeidimus;

4) informacija apie pažeidimą buvo pateikta per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, tačiau atsakymas nebuvo gautas arba nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, arba priemonės, kurių buvo imtasi, buvo neveiksmingos;

5) yra pagrindas manyti, kad, pateikus informaciją apie pažeidimą vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, pranešėjo anonimiškumas ar asmens konfidencialumas gali būti neužtikrintas arba bus siekiama pažeidimą, apie kurį pranešta, nuslėpti;

6) įstaigoje nėra veikiančio vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo;

7) asmuo negali pasinaudoti vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, nes jo su įstaiga nebesieja darbo, tarnybos ar kiti teisiniai santykiai.

4. Kai asmeniui tampa žinomi galbūt daromos ar padarytos nusikalstamos veikos požymiai, pranešimas pateikiamas kompetentingai institucijai.

5. Asmuo informaciją apie pažeidimą kompetentingai institucijai pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos pranešimu. Informaciją apie pažeidimą kompetentingai institucijai asmuo gali teikti ir laisvos formos pranešimu, jame nurodydamas, kad pranešimas teikiamas vadovaujantis šiuo įstatymu. Šioje dalyje nustatytų pranešimo reikalavimų nepaisymas sukelia šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas pasekmes.

6. Pranešime asmuo nurodo jam žinomą informaciją:

- 1) konkrečias faktines pažeidimo aplinkybes;
- 2) asmenį, kuris rengiasi, dalyvauja ar dalyvavo darant pažeidimą;
- 3) ar apie šį pažeidimą asmuo jau pranešė; jei pranešė, kam buvo pranešta ir ar buvo gautas atsakymas;
- 4) savo vardą, pavardę, kontaktinius duomenis.

7. Asmuo, jei tai įmanoma, prie pranešimo prideda rašytinius ar kitus turimus duomenis apie pažeidimą.

8. Viešai informacija apie pažeidimą gali būti teikiama siekiant pranešti apie gresiantį pavojų žmonių gyvybei, visuomenės sveikatai ar aplinkai, kai siekiant užkirsti kelią tokiai grėsmei būtina imtis skubių veiksmų ir dėl laiko stokos nėra galimybių apie pažeidimą pranešti kitais būdais arba kitais būdais pranešus apie pažeidimą nebuvo laiku imtasi reikiamų veiksmų. Viešai informaciją apie pažeidimą pateikęs asmuo, siekdamas gauti šiame įstatyme nustatytas pranešėjams taikomas garantijas, su prašymu turi kreiptis į kompetentingą instituciją. Viešai informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui netaikoma šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta priemonė, taip pat šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatos.

**5 straipsnis. Kompetentinga institucija**

1. Kompetentinga institucija, įgyvendindama šį įstatymą, atlieka šias funkcijas:
  - 1) priima asmenų pranešimus;
  - 2) vertina asmens pateiktos informacijos apie pažeidimą atitiktį šiame įstatyme nustatytiems reikalavimams ir pripažįsta informaciją apie pažeidimą pateikusį asmenį pranešėju;
  - 3) pagal jos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytą kompetenciją tiria pranešimus ir informaciją apie pažeidimus;
  - 4) perduoda institucijoms pagal kompetenciją tirti pranešimus ir informaciją apie pažeidimus;
  - 5) priima sprendimus dėl pranešėjų apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonių taikymo arba inicijuoja šių sprendimų priėmimą, koordinuoja šių sprendimų įgyvendinimą;
  - 6) koordinuoja institucijų veiksmus tiriant informaciją apie pažeidimus;
  - 7) apibendrina šio įstatymo taikymo praktiką, rengia ir teikia rekomendacijas dėl pranešėjų apsaugos tobulinimo, kaupia ir viešai skelbia statistinius duomenis;
  - 8) skelbia apibendrintą informaciją apie pažeidimus, kurie buvo atskleisti remiantis pranešėjų pateikta informacija;
  - 9) konsultuoja asmenis ir institucijas šio įstatymo taikymo klausimais;
  - 10) administruoja pranešėjams skirtą informaciją internetinėje erdvėje;
  - 11) atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.
2. Šiame įstatyme nustatytas kompetentingos institucijos funkcijas įgyvendina Lietuvos Respublikos prokuratūra.

**6 straipsnis. Kompetentingai institucijai pateiktos informacijos apie pažeidimus nagrinėjimas**

1. Kompetentinga institucija, gavusi pranešimą, kuris atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus, nuo pranešimo gavimo momento užtikrina jį pateikusio asmens konfidencialumą ir nedelsdama imasi vertinti gautą informaciją apie pažeidimą. Jeigu asmuo apie pažeidimą praneša nesilaikydamas šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatytų pranešimo formos reikalavimų, tačiau pranešime pateikta informacija atitinka kitus šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, kompetentinga institucija asmenį gali pripažinti pranešėju. Tokiais atvejais kompetentinga institucija asmens konfidencialumą užtikrina nuo asmens pripažinimo pranešėju momento.
2. Kompetentinga institucija, atlikusi informacijos apie pažeidimą vertinimą ir nustačiusi, kad asmens pranešime pateikta informacija neatitinka šio įstatymo nuostatų, priima sprendimą nepripažinti asmens pranešėju ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu iš pranešime nurodytos

informacijos yra pagrindas manyti, kad galbūt buvo padarytas kitas, šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje neapibrėžtas, teisės aktų pažeidimas, kompetentinga institucija pagal kompetenciją teisės aktuose nustatyta tvarka pradeda tyrimą pati arba nedelsdama persiunčia pranešimą institucijai, pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą ar kitus teisės aktus įgaliotai tirti tokius pažeidimus, ir apie tai praneša asmeniui.

3. Kompetentinga institucija, nustačiusi, kad pranešimą pateikęs asmuo ir jo nurodyta informacija apie pažeidimą atitinka šiame įstatyme nustatytus reikalavimus, turi asmenį pripažinti pranešėju ir apie tai jam pranešti.

4. Jeigu kompetentinga institucija yra įgaliota tirti pranešime nurodytus pažeidimus, ji nustato pažeidimo buvimo ar nebuvimo faktą ir traukia atsakomybėn pažeidimą padariusius asmenis arba inicijuoja pažeidimą padariusių asmenų patraukimą atsakomybėn, vadovaudamasi atitinkamą atsakomybę reglamentuojančiais teisės aktais.

5. Kompetentinga institucija, nustačiusi, kad ji neįgaliota tirti pranešime nurodytų pažeidimų, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos persiunčia jį pagal kompetenciją kitai institucijai kartu su sprendimu pripažinti asmenį pranešėju ir apie tai informuoja pranešėją. Institucija, kuriai buvo persiųstas pranešimas, teikia kompetentingai institucijai informaciją apie pranešimo tyrimo eigą ir rezultatus.

6. Kompetentinga institucija, baigusi pranešėjo pateiktos informacijos apie pažeidimą tyrimą ir priėmusi su tuo susijusius sprendimus arba gavusi informaciją iš kitos pranešimą nagrinėjusios institucijos apie pranešimo nagrinėjimo rezultatus, apie tai praneša pranešėjui.

7. Kompetentinga institucija netiria pranešimų ir apie tai praneša pranešimą pateikusiam asmeniui, jeigu:

- 1) pranešimas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija;
- 2) asmuo į kompetentingą instituciją kreipiasi pakartotinai dėl tų pačių aplinkybių, kai prieš tai pateikta informacija apie pažeidimą šiame įstatyme nustatyta tvarka buvo išnagrinėta ir dėl jos priimtas sprendimas.

8. Kompetentinga institucija turi teisę iš fizinių asmenų ir įstaigų gauti informaciją, reikalingą šiame įstatyme nustatytoms kompetentingos institucijos funkcijoms atlikti.

9. Kompetentingos institucijos sprendimas nepripažinti asmens pranešėju gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

## **7 straipsnis. Pranešimų persiuntimas kompetentingai institucijai**

Viešojo administravimo subjektas, gavęs pranešimą, kuris atitinka šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus arba kuriame pateikta informacija atitinka šiame

įstatyme nustatytus požymius, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, persiunčia jį kompetentingai institucijai ir apie tai praneša pranešimą pateikusiam asmeniui.

### **8 straipsnis. Asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonės**

1. Pagrindinės asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonės:

- 1) saugių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų užtikrinimas;
- 2) asmens konfidencialumo užtikrinimas;
- 3) draudimas daryti neigiamą poveikį asmeniui, pateikusiam informaciją apie pažeidimą;
- 4) teisė gauti atlyginimą už vertingą informaciją;
- 5) teisė gauti kompensaciją;
- 6) nemokamos teisinės pagalbos užtikrinimas;
- 7) atleidimas nuo atsakomybės.

2. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos priemonės taikomos nuo asmens pateiktos informacijos apie pažeidimą gavimo įstaigoje arba kompetentingoje institucijoje momento ir taikomos visiems asmenims (išskyrus šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus), šio įstatymo nustatyta tvarka pateikusiems informaciją apie pažeidimus, nesvarbu, ar informaciją apie pažeidimą pateikęs asmuo buvo pripažintas pranešėju, ar ne. Šio straipsnio 1 dalies 4, 5, 6 ir 7 punktuose nurodytos priemonės gali būti taikomos nuo tos dienos, kurią kompetentinga institucija pripažino informaciją apie pažeidimą pateikusį asmenį pranešėju.

### **9 straipsnis. Konfidencialumo užtikrinimas**

1. Asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus, konfidencialumas turi būti užtikrinamas viešojo administravimo, tarnybinio (drausminio) nusižengimo tyrimo procedūrų ar administracinio arba baudžiamojo proceso metu tiek, kiek tai yra objektyviai įmanoma atsižvelgiant į pateiktus duomenis ir jų ryšį su pranešėju.

2. Kiekviena įstaiga ir asmuo, kuris gauna ar nagrinėja informaciją apie pažeidimą, privalo užtikrinti asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, konfidencialumą.

3. Pranešėjo duomenys, leidžiantys nustatyti jo tapatybę, gali būti pateikti tik tam asmeniui arba institucijai, kurie nagrinėja informaciją apie pažeidimą.

4. Jeigu kompetentinga institucija nepripažino asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, pranešėju ir informaciją apie pažeidimą, vadovaudamasi šio įstatymo 6 straipsnio

2 dalimi, persiuntė kitai institucijai, konfidencialumą užtikrina institucija, kuriai buvo persiūsta informacija apie pažeidimą.

5. Reikalavimas užtikrinti konfidencialumą netaikomas, kai:

- 1) to raštu prašo asmuo, pateikiantis arba pateikęs informaciją apie pažeidimą;
- 2) asmuo pateikia žinomai melagingą informaciją.

6. Informacija apie pranešėjus tyrime nedalyvaujantiems asmenims negali būti teikiama.

### **10 straipsnis. Draudimas daryti neigiamą poveikį asmenims, pateikusiems informaciją apie pažeidimus**

1. Prieš asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, dėl tokios informacijos pateikimo nuo šios informacijos pateikimo dienos draudžiama imtis neigiamo poveikio priemonių: atleisti jį iš darbo ar tarnybos, perkelti į žemesnes pareigas ar kitą darbo vietą, bauginti, priekabiauti, diskriminuoti, grasinti susidoroti, apriboti karjeros galimybes, sumažinti darbo užmokestį, pakeisti darbo laiką, kelti abejones dėl kompetencijos, perduoti neigiamą informaciją apie jį tretiesiems asmenims, panaikinti teisę dirbti su valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančia informacija, arba taikyti bet kokias kitas neigiamo poveikio priemones.

2. Draudimas daryti neigiamą poveikį informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui taikomas darbdaviui ir kitiems įstaigos darbuotojams.

3. Draudžiama daryti neigiamą poveikį ir asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, šeimos nariams, dirbantiems įstaigoje arba kitame su įstaiga subordinaciniais ryšiais susijusiame juridiniame asmenyje, kuriame asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, šeimos narys dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo gali patirti neigiamų padarinių. Asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, šeimos nariams, kurie dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo patyrė neigiamą poveikį, *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 11 ir 14 straipsnių nuostatos.

4. Jeigu asmeniui, pateikusiam informaciją apie pažeidimą, buvo daromas neigiamas poveikis, darbdavys ginčo atveju turi įrodyti, kad neigiamų padarinių asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, patyrė ne dėl jo pranešimo ar pateiktos informacijos apie pažeidimą.

### **11 straipsnis. Teisinės gynybos priemonės**

1. Jeigu pranešėjui daromas neigiamas poveikis, apie tai jis praneša kompetentingai institucijai.

2. Jeigu neigiamas poveikis daromas asmeniui, kuris šio įstatymo nustatyta tvarka pateikė informaciją apie pažeidimą per įstaigos vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, jis pateikia pranešimą kompetentingai institucijai, kuri sprendžia klausimą dėl asmens pripažinimo pranešėju.



3. Kompetentinga institucija, nustačiusi, kad pranešėjui daromas neigiamas poveikis, kreipiasi į įstaigą nurodydama pranešėjams taikomas garantijas.

4. Asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, dėl patiriamų neigiamų padarinių gali kreiptis į teismą. Asmuo, kurį su įstaiga sieja tarnybos santykiai, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymu, turi teisę ginčyti jam priimtą ir neigiamų padarinių sukeltą administracinį sprendimą arba kitokį veiksmą ar neveikimą.

5. Neigiami padariniai dėl pranešimo pateikimo turi būti pašalinti atsižvelgiant į procedūras, nustatytas darbo ar tarnybos santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose, jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

6. Pranešėjas turi teisę reikalauti neturtinės žalos atlyginimo ar kompensacijos dėl patirtų neigiamų padarinių.

### **12 straipsnis. Atlyginimas už vertingą informaciją**

1. Pranešėjams, pateikusiems kompetentingai institucijai vertingos informacijos apie pažeidimus, gali būti atlyginama Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Sprendimas dėl atlyginimo už vertingą informaciją pranešėjui priimamas, atlyginimas apskaičiuojamas ir mokamas vadovaujantis šiais principais:

1) pranešėjui gali būti atlyginama už informaciją apie bet kurį pažeidimą, neatsižvelgiant į pažeidimo rūšį ar pobūdį;

2) atlyginimas pranešėjui yra proporcingas dėl pažeidimo padarymo atsiradusiai ar galėjusiai atsirasti žalai, jeigu ją įmanoma apskaičiuoti;

3) nenustatomas maksimalaus atlyginimo pranešėjui dydis;

4) atlyginimas pranešėjui nesiejamas su įsiteisėjusiu teismo sprendimu.

### **13 straipsnis. Kompensavimas pranešėjams**

1. Kompetentinga institucija pranešimo tyrimo metu motyvuotu pranešėjo prašymu gali jam skirti iki 50 bazinių socialinių išmokų dydžio kompensaciją, siekdama kompensuoti pranešėjo patiriamą neigiamą poveikį ar galimus padarinius dėl jo pateikto pranešimo.

2. Kompensacija neskiriama, jeigu pranešėjas gavo šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytą atlyginimą.

3. Kompensacijų pranešėjams skyrimo tvarką nustato Vyriausybė.

### **14 straipsnis. Teisinė pagalba pranešėjams**

1. Pranešėjui jo prašymu Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka suteikiama antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba, neatsižvelgiant į Vyriausybės nustatytus turto ir pajamų lygius teisinei pagalbai gauti.

2. Antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba pranešėjui suteikiama vadovaujantis kompetentingos institucijos sprendimu pripažinti asmenį pranešėju.

3. Sprendimą dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos suteikimo priimančios ir ją teikiančios subjektai privalo, kiek įmanoma, užtikrinti pranešėjo konfidencialumą.

### **15 straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės**

Pranešėjas, dalyvavęs darant pažeidimus ir apie tai šio įstatymo nustatyta tvarka pranešęs kompetentingai institucijai, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti atleidžiamas nuo atsakomybės už dalyvavimą darant šiuos pažeidimus.

### **16 straipsnis. Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimas**

1. Įstaigose, vadovaujantis Vyriausybės nustatyta tvarka ir reikalavimais, diegiami vidiniai informacijos apie pažeidimus teikimo kanalai ir užtikrinamas jų funkcionavimas.

2. Vidiniuose informacijos apie pažeidimus teikimo kanaluose užtikrinamas informaciją apie pažeidimus pateikusių asmenų konfidencialumas.

3. Už vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo įdiegimą ir jo funkcionavimo užtikrinimą atsakingas įstaigos vadovas. Įstaigos vadovas praneša darbuotojams, valstybės tarnautojams ir pareigūnams apie įstaigoje veikiančią vidinę informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą ir pateikia su tuo susijusią informaciją darbo vietoje visiems jiems prieinamu būdu.

### **17 straipsnis. Atsakomybė**

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

### **18 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Šis įstatymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

2. Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*